

UNDGÅ BRAND DERHJEMME

*- og hvad gør jeg, hvis det alligevel brænder
samt andre råd og oplysninger*



KØBENHAVNS BRANDVÆSEN
FOREBYGGENDE AFDELING



Hvorfor skal jeg læse dette hæfte?

Alt for ofte ser vi i Brandvæsenet, hvor galt det kan gå ved ildebrand, og alt for ofte kan vi bagefter se, at med en smule opmærksomhed og omtanke fra de implicerede, kunne branden være undgået, eller skaden minimeret.

At "udvise rettidig omhu" er et begreb, som ofte anvendes i forbindelse med driften af større virksomheder som udtryk for, at der ikke må ske tab, der kunne have været undgået ved at tænke sig om i tide.

Omtanke og en fornuftig adfærd overfor risikoen for brand gælder imidlertid os alle, hvis vi vil undgå de tab, som en brand i hjemmet vil medføre.

Der gøres fra mange sider meget for, at vi kan opleve en sikkerhed og tryghed mod brand i vores eget hjem. I bygningsreglementet er der opstillet retningslinier for boligens udformning, der er regler for skorstene, gasinstallationer, oplag af brandfarlige effekter, el og meget andet, og skulle det gå galt, kan et effektivt brandvæsen træde til. Men som bekendt er en kæde ikke stærkere end det svageste led; man må også selv udvise en fornuftig adfærd. Du har selv et ansvar for din egen sikkerhed, og det er det Københavns Brandvæsen med dette hæfte vil give dig mulighed for bedre at leve op til. Du vil her finde nogle forklaringer på, hvad der kan forårsage ildebrand, hvad der har betydning for, hvordan branden udvikler sig samt råd og vejledning til at imødegå en sådan situation. Lad ikke det svageste led i brandforebyggelseskæden være din person!

At læse og efterleve dette hæfte, er at udvise rettidig omhu.

Derfor skal du læse dette hæfte og tale med dine nærmeste om, hvordan I undgår tab i forbindelse med brand.

Flemming Christensen

Københavns Brandvæsen
Forebyggende Afdeling

Dette hæfte er sammenskrevet og redigeret i forhold til tidligere udsendt materiale. Der er ved udformningen tilstræbt at flest muligt, bosiddende i Københavns Kommune, kan få glæde af at læse det.

Har du kommentarer modtages de gerne på e-mail: forbyg@okf.kk.dk.

Vil du vide mere om Københavns Brandvæsen, kan du læse om os på www.brand.kk.dk, hvor dette hæfte også kan downloades.

Tegninger er udarbejdet af Ulla Mosegaard
4. udgave, 1. oplag, december 2007

VIDSTE DU...

at dødsbrande sker på disse tidspunkter

Kl. 20 - 24
7 %

Kl. 00 - 04
21 %



Kl. 04 - 08
18 %

Kl. 08 - 20
54 %

at dødsbrande begynder i opholdsrum, soverum og køkkener

opholdsrum
68 %

soverum
21 %



køkkener
7 %

andre
4 %

at den livsfarlige røg fylder boligen på 4 - 5 minutter



Gløder, ca. 1 - 2 min.



Flammer, ca. 3 - 4 min.



Røggasserne spredes, ca. 4 - 5 min.



Røggasserne antændes, ca. 5 - 7 min.

at en brand forudsætter tre ting på samme tid, nemlig tilstrækkelig høj temperatur, ilt og noget, der kan brænde.



DERFOR....

SKAL DU HAVE RØGALARMER - DE REDDER LIV

Røg er det farligste ved en brand. En bolig fyldes med røg på 4 - 5 minutter, selv om der er tale om en lille brand.

Uden røgalarm kan du blive røgforgiftet og sove ind i døden. En røgalarm udenfor soveværelset kan give nogle ekstra minutter. Røgalarmen giver et kraftigt lydsignal, der vækker dig og giver dig en chance for at komme ud. Du får nogle minutter foræret, og det er måske nok til at du kan redde livet, eventuelt varsle og hjælpe andre ud.

Vigtigheden af at have røgalarmer understreges af, at det nu er et lovkrav, at der installeres røgalarmer (røgalarmanlæg) ved nyopførte af såvel etageejendomme som parcelhuse.



I hver bolig bør der være mindst én røgalarm.

Det er ligegyldigt hvilken type bolig du bor i, da det er møbler m.v., der brænder og giver røg- og brandspredning.

Når det brænder, stiger den varme røg op til loftet i det rum, hvor branden begynder. Derefter spredes røgen hurtigt i hele rummet og i to-planshuse går røgen via trappen til etagen ovenover, se side 5.

Det er derfor vigtigt, at røgalarmen altid sidder højt placeret.

Valg af røgalarm:

Der findes et antal forskellige fabrikater på markedet.

Der findes forskellige typer, bl.a.

- En grundmodel, hvor alarmsignalet går i gang, når røgen når til røgalarmen
- En model, der kan sammenkobles med andre røgalarmer, så alarmsignalet i alle røgalarmer går i gang, blot røgen når til én af alarmerne
- En model (røgalarmanlæg), der kan tilsluttes lysnettet.

Du bør være sikker på, at røgalarmerne er godkendt og dermed afprøvet. **VAREFAKTA**
Det kan du se ved, at den er Varefakta-mærket.



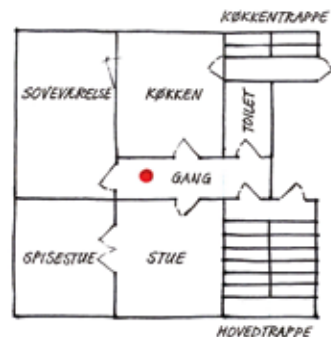
Placering:

Røgalarmerne skal placeres i loftet - mindst én på hver etage. De skal placeres således, at alarmerne kan høres i alle soverum.

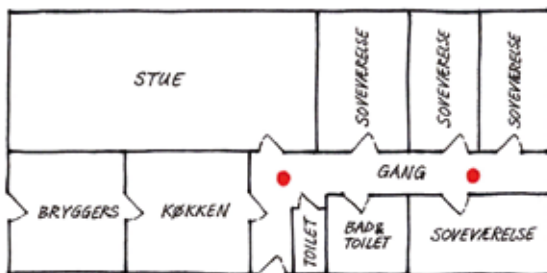
Du bør ikke placere en røgalarm i køkken og badeværelse eller umiddelbart uden for døre til disse rum, idet alarmerne vil gå i gang, hvis de påvirkes af stegeos eller damp. Hvis røgalarmerne går i gang - uden at der er brand - så lad være med at tage batteriet ud, men vift i stedet med en avis, viskestykke eller lignende under røgalarmerne indtil den stopper.

Eksempler på placeringer

Lejlighed



Parcelhus



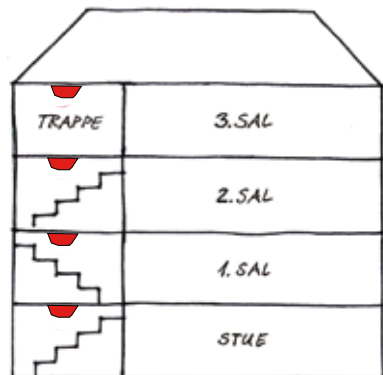
Tegningen viser en "gennemsnitslejlighed":

I større lejligheder med en lang gang skal der være to alarmer, se tegningen af parcelhus.

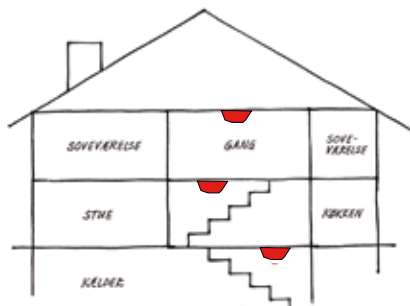
I lejligheder i flere etager, skal der være mindst én alarm på hver etage, se tegningen af villa/rækkehus.



Opgang



Villa/rækkehus



I huse med flere etager sættes en alarm op på hver etage, øverst på trappen. Røg stiger opad.

Afprøvning og vedligeholdelse

På røgalarmen sidder der en lille knap til afprøvning af alarmen. Hvis alarmen ikke går i gang, når du trykker på den, er batteriet dødt og skal skiftes.

Inden batteriet dør helt, vil røgalarmen typisk ”bippe” jævnligt i nogle dage.

Gør det til en fast vane at afprøve røgalarmen, eksempelvis hver den 1. i måneden.

Det er også en god idé at udskifte batterierne én bestemt dag hvert år, som du kan huske.

Vær opmærksom på, at der findes røgalarmer, hvor batteriet kan holde i op til 10 år.

En gang imellem skal du også åbne røgalarmen og rengøre den indvendigt med din støvsuger.

DERFOR SKAL DU HAVE EN FLUGTVEJSPLAN



Hvis I laver en plan for, hvordan I slipper ud ved en brand fx hvis røgalarmen går i gang, så har I på forhånd løst mange af de problemer, der kan opstå. Sæt kryds på en tegning ved alle døre, udgange og vinduer, der kan anvendes til at komme ud af. Dette afhænger naturligvis af hvilken bolig man har, se afsnittet ”Sådan kommer du ud”, side 19. Tal sammen om, hvad I skal gøre, alt efter hvor det brænder.

Det er særligt vigtigt at finde ud af, hvad der skal gøres, hvis de sædvanlige udgange som trappe, entré eller korridor er spærret af ild og røg.

Det er naturligvis også vigtigt, at børnene ved, hvordan de kommer ud. Forklar dem at de ikke må ”gemme” sig for ilden.

Når I laver flugtvejsplanen, skal I have dette med i tankerne:

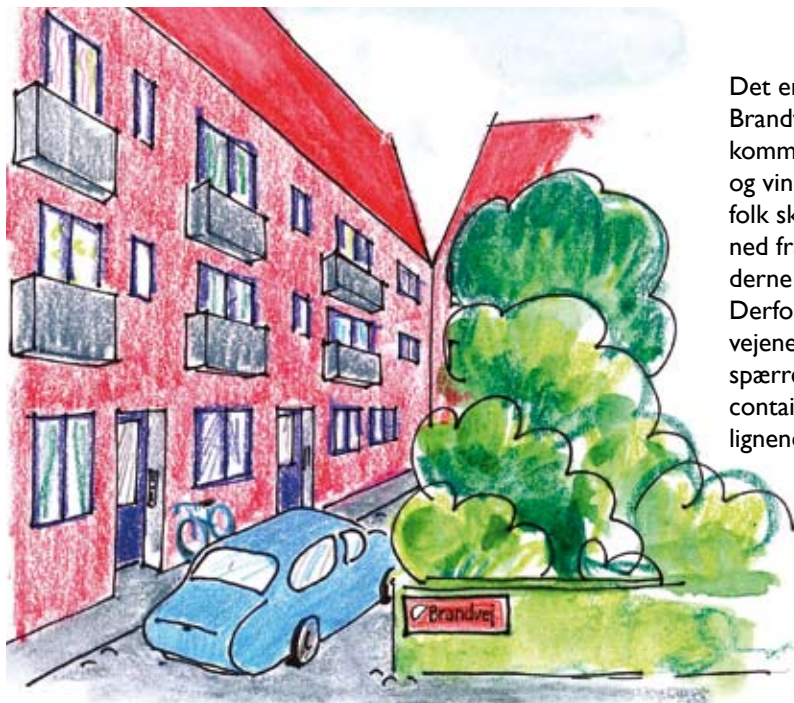
- Hvordan kommer I ud?
 - Skal der bruges en stige og hvor er den placeret?
 - Skal der bruges nøgler for at komme ud?
 - Husk ikke at spærre adgangen til eventuelle køkkentrapper med køleskabe eller lignende
- Hvor mødes I uden for huset?
- Husk at der skal være én til at modtage Brandvæsenet, der gerne vil vide:
 - Om der er personer, der ikke er kommet ud
 - Hvor brænder det?
 - Hvordan kommer Brandvæsenet ind?
- Hvordan fungerer planen om natten?

Afprøv planen. Her skal Brandvæsenet dog ikke alarmeres!

VIGTIGT!

Anskaf en bankboks til værdigenstande og uerstattelige ting m.v.
Hvis det brænder, er der ikke tid til at redde disse ting.

DERFOR SKAL DER VÆRE ADGANG FOR BRANDVÆSENET



Det er vigtigt, at Brandvæsenet kan komme til altaner og vinduer, hvis folk skal reddes ned fra lejlighederne med stiger. Derfor må brandvejene aldrig være spærret af biler, containere eller lignende.

UNDGÅ AT BRANDE OPSTÅR

RYGNING OG RYGERE

Hvis du vælger at hygge dig med en cigaret i sofaen, så husk, at det er først, når du falder i søvn, at det bliver rigtig farligt. Vær også opmærksom på, at medicin og alkohol kan sløve.



Der sker som regel det, at cigaretten falder ned i sofaen, på stolen, på tøjet, på gulvet eller på sengetøjet. Der ligger den og udvikler røg!

En cigaret ”kræver” kun 100 gram polstring fra din sofa eller dit sengetøj, før den er livstruende! En ganske lille glødebrand er alt, der skal til, før den giftige røg fra kunststofmaterialer m.v. vil få dig til at sove stille og roligt ind i døden.

Derfor:

- Ryg *aldrig* i sengen - stå op hvis du er smøgtrængende
- Sidder du i sofaen og kan mærke, at du er træt, så lad være med at tænde en ny cigaret
- Lad være med at tømme askebægre direkte i affaldsspande. Gør indholdet i askebægre vådt, inden det tømmes, eller vent med at tømme askebægre til næste dag. Vær særlig opmærksom på problemet ved fester, hvor mange ryger.

BØRN OG ILD

- Lær børnene at omgå ild, mens de er små
- Forsøg at undgå, at børnene får fat i tændstikker og lightere
- Aflås lofts- og kælderrum, så børnene ikke så let kan gemme sig og lege med ild
- Lad aldrig børn være alene, når der er åben ild i nærheden
- Hav aldrig levende lys i børneværelser
- Lær børn, at de skal få fat i en voksen, hvis de opdager ild, og at de ikke skal gemme sig.
Husk at børn ofte gemmer sig, når de bliver bange eller frygter at blive skældt ud.



LEVENDE LYS

- Stil altid tændte stearinlys, så børn og husdyr ikke kan vælte dem
- Hav altid levende lys under opsyn
- Sluk levende lys, når du går i seng eller forlader boligen
- Pas på flagrende gardiner i nærheden af levende lys. Placer levende lys i god afstand fra gardiner
- Hav aldrig levende lys på børneværelser
- Stearin (især fyrfadslys) kan flyde ud og begynde at brænde. Pust ikke lys ud, men kvæl flammen, fx med en gryde, der lægges over lys(ene) med bunden i vejret.

Adventskranse og juledekorationer:

- Brug selvslukkende lys
- Brug lysmanchetter af staniol
- Brug en ubrændbar og stabil lyseholder
- Placer lyset, så dekoration og lys ikke kan vælte
- Placer lysene, så de kan brænde frit ned med god afstand til brændbart pynt og bånd
- Placer kranse og dekorationer, så de ikke kan antænde omgivelserne
- Hænger kranse i loftet skal de hænge i ståltråd foruden de kulørte bånd, som meget hurtigt brænder over, hvis uheldet er ude.



Juletræer:

- Brug så frisk træ som muligt - helst nyfældet
- Stil træet i en spand vand indtil det skal ind i stuen
- Når træet hentes ind, brug da en stabil fod, så det ikke kan vælte - helst en fod med vand (så drysser det heller ikke så let)
- Brug selvslukkende lys med ubrændbare lyseholdere eller elektriske lys
- Placer levende lys frit på grenene, så flammen ikke kan antænde grene og pynt
- Husk at have en spand vand eller en vandkande med spreder i nærheden.

Det er også muligt at brandimprægnere adventskranse, juledekorationer og juletræer.

Der er findes flere brandimprægningsprodukter i byggemarkeder og større supermarkeder.

MADLAVNING

Hold opsyn

Hold øje med madlavningen - også under opvarmningsperioden, da glemt mad i en ovn eller i en gryde, der er kogt tør, udvikler meget røg!

Friturestegning, fondue, fedt

Fedt og olie kan begynde at brænde, hvis temperaturen bliver for høj.

Hav derfor altid et låg i nærheden, som kan dække gryden.

Hvis det brænder, så læg låg på gryden og kvæl ilden -
BRUG ALDRIG VAND VED FRITURE!!

Emhætter m.v. og udsugningskanaler

Ved brand i gryder og lignende begynder fedtet i emhætten i udsugningskanalen let at brænde. Hold emhætten ren.

Ved brand - stop emhætten.

Tilkald Brandvæsenet (1-1-2).



ELEKTRICITET

TV-apparater

- Sluk altid for apparatet på stikkontakten, hvis det er muligt
- Lad være med at stille vaser med vand, pottedplanter, stearinlys og lignende oven på TV'et
- Sørg for rigelig luft omkring TV'et, så det kan komme af med varmen.

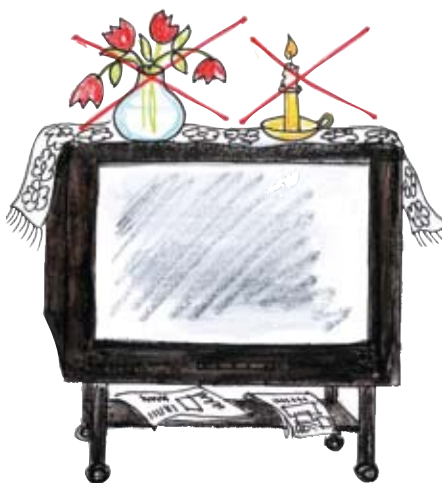
Kaffemaskiner, el-kedler, strygejern m.m.

- Sluk altid på kontakten efter brug og træk stikproppen ud
- Efter endt kaffebrygning bør kaffen hældes på termokande, så sparer du også på strømmen.

Komfurer, kogeplader og brødrister

- Sluk altid for apparaterne efter brug og træk stikproppen ud, hvis det er muligt
- Lad være med at lægge ting der kan gå ild i ovenpå apparaterne eller tæt på disse.

Du kunne komme til at tænde for apparaterne ved en fejltagelse, især hvis du har flere apparater tilsluttet samme stikkontakt.





Varmeblæsere, el-radiatorer og lignende

- Placer dem frit med god afstand til gardiner og møbler, da apparaterne afgiver en kraftig varme
- Brug kun apparaterne, når du er hjemme
- Støv kan antændes af blæseren
- Brug aldrig disse apparater til tørring af tøj m.v.

Varmepuder og -tæpper

- Ved brug skal varmepuder og -tæpper foldes helt ud, ellers virker termostaten ikke
- Sluk altid for apparaterne efter brug og træk stikket ud
- Hvis varmepuder og varmetæpper er over 10 år gamle, bør de udskiftes.

Lamper, lyskæder m.v.

- Dæk aldrig lamper med tørklæder, tøj m.v.
- Fastgør altid lamper m.v. forsvarligt. En væltet lampe eller en lampe, der er faldet ned, kan hurtigt sætte ild i fx en dyne.

VIGTIGT!

Det kan være livsfarligt selv at udføre el-arbejde!

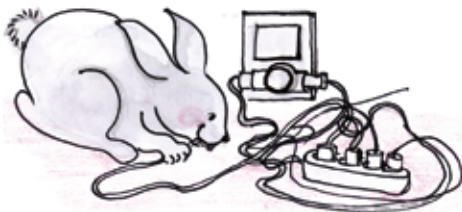
Se på Sikkerhedsstyrelsens hjemmeside, hvad du selv må udføre og hvad du ikke selv må udføre.

www.sik.dk



Halogenlamper

- De kan blive meget varme og kan antænde papir på få sekunder, selv tøj kan antændes
- Følg brugsanvisningen nøje ved montering.



Ledninger

- Der må ikke være for mange apparater tilsluttet til hver stikkontakt, da det øger risikoen for brand
- Ryd op i ledningerne – der må ikke være ”fuglereder” og løse forbindelser
- Pas på gnavere – de elsker ledninger.

ÆLDRE MENNESKER

kan have svært ved at reagere hurtigt, hvis der opstår en brand.

Derfor:

- Få opsat røgalarmer. Røgalarmerne vil ”opdage” en røgudvikling meget hurtigt, og du vil have længere tid til at reagere og alarmere
- Fortæl naboerne, at du har installeret en røgalarm, så de også er opmærksomme på alarmerne
- Vær opmærksom på, at medicin kan gøre dig døsig, så du kan tabe en gløde eller en cigaret uden at bemærke det
- Et rygeforklæde kan hindre, at tabte gløder antænder fx tøj
- Hav eventuelt et stort glas vand ved siden af dig, så kan du hurtigt slukke en mindre brand
- Sørg for ikke at være iført løsthængende eller letantændeligt tøj af fx nylon, når du benytter åben ild, levende lys eller laver mad på et gaskomfur
- Lad være med – også som pårørende – at købe tøj af letantændelige stoffer, fx nylon
- Sørg for at have en telefon tæt på hvor du opholder dig, også i soveværelset
- Skift gamle elektriske apparater ud, nye apparater er generelt mere sikre, da de ofte slukker sig selv efter et stykke tid.



PEJSE, BRÆNDOVNE OG SKORSTENE

Brændeovne er i dag særdeles populære i private boliger.

Ud over at være et varmemæssigt supplement til boligopvarmningen i vore huse, er der megen hygge forbundet med at kunne se og høre det brændende træ.

Det skal helst fortsætte med at være hyggeligt.

Derfor bør du overholde nedenstående for at undgå brand i og ved pejs, brændeovn eller i skorsten:

- Læs altid brugsanvisningen grundigt
- Læg aldrig noget, der kan gå ild i, på – eller ved – pejse, brændeovne eller lignende
- Anbring altid aske i brandsikre beholdere
- Brug kun tørt og rent brænde (vådt brænde danner glanssod, der øger risikoen for skorstensbrand)
- Sørg for rigelig lufttilførsel til brændeovnen (iltfattig forbrænding danner glanssod, der øger risikoen for skorstensbrand)
- Er uheldet ude, så luk for lufttilførslen (det giver skorstensbranden dårlige betingelser)
- Forsøg ikke at slukke en skorstensbrand med vand (det kan få skorstenen til at revne). Tilkald Brandvæsenet (1-1-2).

Du må ikke selv opstille en brændeovn uden at underrette skorstensfejeren først. Hvis du bor i lejlighed, skal du først have tilladelse af kommunen til at installere pejs eller brændeovn¹.



¹Hvor står det?

Bygningsreglementet (BR-95), kapitel 10.1

Småhusreglementet (BRS-98), kapitel 1.7.1 og 8.1

UNDGÅ PÅSATTE BRANDE

Ca. 30 % af alle brande i tæt bebyggede områder er påsatte. En betydelig del af disse kan forhindres!

Ejer, vicevært og beboere kan sammen sikre den nødvendige orden i og omkring ejendommen og derved undgå, at fristelsen opstår.

Beboere:

- Hold orden på trapper, lofter og i kældre
- Undlad at stable affald op omkring containere, hvis de allerede er fyldt
- Har du for meget, der skal smides væk på én gang, så aftal det i forvejen med viceværten
- Du må ikke bruge trappen til at opbevare diverse genstande (det gælder også barnevogne og lignende)¹
- Lås døre til kældre og lofter efter dig, så uvedkommende ikke kan få adgang
- Luk eventuelle indkastningslåger til affaldsskakter efter dig.

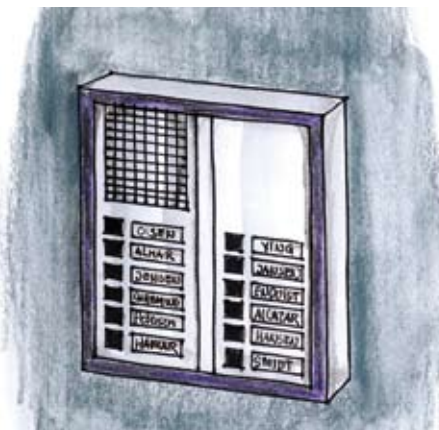
Ejer/administrator:

- Sæt låse i døre til kældre og lofter
- Installer adgangskontrol ved indgangsdøren til opgange for at undgå ubudne gæster. De fleste påsatte brande i beboelsesbygninger opstår nemlig på trapper og i kældre.

Ved at indrette en ordentlig containerplads, kan påsatte brande i affaldscontainere forebygges.

Ved indretningen af en containerplads bør man være opmærksom på:

- Placer den mindst 5 m fra vinduer og døre
- Sørg for indhegning, evt. aflåsning
- Opsæt præventiv belysning, fx så lyset tænder, når nogen bevæger sig omkring containerpladsen
- Indret et særligt aflåst rum/skur til storaffald.



Vicevært:

Trapper (flugtveje)

- Fjern eller påtæl, hvis der er aviser, inventar og lignende brændbart på trapper
- Fjern eller påtæl, hvis der er anbragt cykler, barnevogne eller andre genstande på reposerne
- Ser eventuelle stigrør og røglemme intakte ud? Se tjekliste side 38

Kældre og lofter

- Luk og lås døre til kælder- og loftsrum.

Affaldsbeholdere og containere

- Luk indkastningslåger til affaldsskakte
- Lås døre til affaldsrum
- Vær opmærksom på, at affaldscontainere ikke er placeret direkte op ad bygninger/vinduer
- Fjern affald, der er anbragt ved siden af containere.

Der er lavet en checkliste, som kan bruges til kontrol af brandsikkerheden i ejendomme, se bagest i dette hæfte.



1 Hvor står det?

Bygningsreglementet (BR-95), kapitel 6.2

Har du spørgsmål

vedrørende din beboelsejendom, skal du henvende dig til den lokale bygningsinspektør. Det er bygningsinspektøren, der er myndighed omkring beboelsejendomme.

Hvis du bor på Amager, den indre by omkring Strøget, på Vesterbro eller i Vigerslev, skal du kontakte:

1. Bygningsinspektorat
Enghavevej 170, 2450 København SV
Tlf.: 33 66 53 41, E-mail: 1_insp@tmf.kk.dk

Hvis du bor i Brønshøj, den indre by omkring Nyhavn, Emdrup, Husum, Nørrevold, Østerbro, Nørrebro, Utterslev og Vanløse, skal du kontakte:

2. Bygningsinspektorat
Frederiksborgvej 13, 2400 København NV
Tlf.: 38 33 68 00, E-mail: 2_insp@tmf.kk.dk

Hvis du er i tvivl om, hvor du skal henvende dig, er du naturligvis velkommen til at kontakte os.

HVIS DET BRÆNDER

**ALARMERING
TRYK 1 - 1 - 2**

Du vil først høre en telefonbåndoptager:
”De har kaldt Alarmcentralen, et øjeblik”.

Bliv ved telefonen – det tager ca. 10
sekunder – så kommer du igennem til
Alarmcentralen.



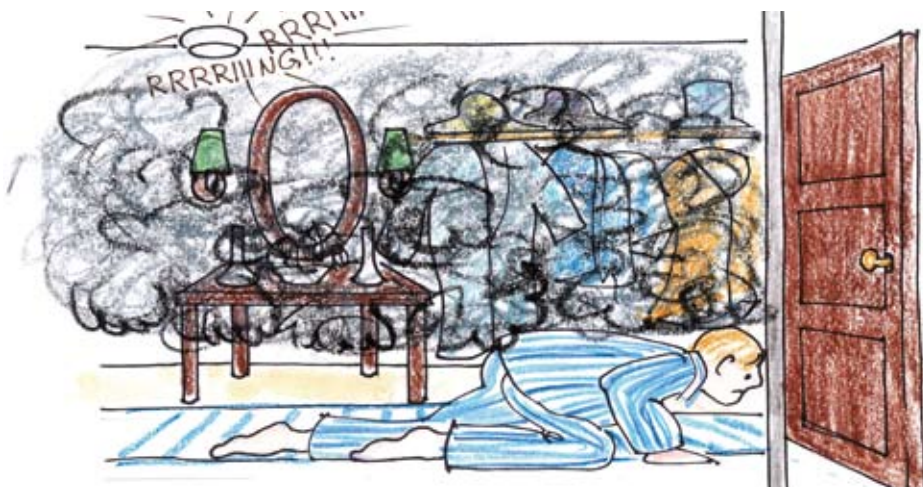
Når du er igennem til Alarmcentralen,
så oplys:

- Hvem du er
- Om du skal bruge brandvæsen, politi eller ambulance
- Hvad, der er sket
- Hvor, det er sket, adressen
- Andre ting, som du bliver spurgt om.

Sørg for, at der er en til at modtage udrykningskøretøjerne.

BEVAR ROEN – UNDGÅ PANIK

Ved brande og andre nødsituationer er det meget vigtigt at bevare roen. *Panik-handlinger kan forværre situationen.*



SÅDAN KOMMER DU UD

Hvis det brænder – og du skal ud – via andre rum eller gange, så føl altid på den øverste del af de døre du skal passere.

Er de varme – så lad være med at åbne dem.

Hvis det er umuligt at komme ud den sædvanlige vej, så luk døren til rum, hvor du ikke kan komme igennem på grund af røg eller ild, hvis det er muligt.

Hvis der er en altan, gå ud på denne og luk døren.

Bliver du indespærret, så læg dig ned på gulvet. Her kan der være mere ilt, mindre røg (bedre udsyn) samt mindre varme. Råb om hjælp.



VIGTIGT!

Undgå at blokere eventuelle døre til køkkentrapper ved at stille køleskabe eller andet op foran døren. Ellers kan køkkentrappen ikke benyttes som flugtvej eller som indtrængningsvej for Brandvæsenet.



SÅDAN KOMMER DU UD (forsat)

Villaer og lignende med stueetage og 1. sal

Brug eventuelt vinduerne som flugtvej.

Fra 1. sal kan du eventuelt bruge et reb eller en stige.

Kryb eventuelt ud og hæng i vindueskarmen eller i tagrenden – så bliver faldet kortere.

Huse og beboelsesejendomme med højst otte etager, typisk til og med 7. sal

Hvis det brænder hos dig selv:

Luk så mange døre mellem dig og branden som muligt. Forlad lejligheden, hvis det er muligt, og husk at lukke entrédøren. Lad være med at låse den!

I disse ejendomme kan du blive reddet ved hjælp af Brandvæsenets stiger.

Det er meget vigtigt, hvis du opdager en brand i kælderen, at du lukker døren til kælderen.

Hvis det brænder andre steder i ejendommen:

Gå ikke ud på en røgfylt trappe, benyt evt. en anden trappe. Dels risikerer du at blive røgforgiftet, og dels kan det forsinke rednings- og slukningsarbejdet.

Hvis du ikke kan benytte trapperne, så bliv i lejligheden. Husk, at entrédøre er brandsikrede/udført, så de kan modstå en brand i en halv time.

Kan du ikke komme ud ved egen hjælp, så hjælper Brandvæsenet dig.

Du må aldrig bruge elevatorer i tilfælde af brand.

Det er meget vigtigt, hvis du opdager en brand i kælderen, at du lukker døren til kælderen.

Huse med mere end otte etager

Gør som tidligere nævnt.

Da Brandvæsenets stiger ikke kan nå de øverste etager er husene bygget på en sådan måde, at du har adgang til brand- og røgsikre trapper.

Det er meget vigtigt, hvis du opdager en brand i kælderen, at du lukker døren til kælderen.

Husk, hvad der står i jeres flugtvejsplan, se side 8

HVORDAN SLUKKER DU EN BRAND

Faste materialer, som fx træ, møbler, papir og stoffer

Sluk med vand, evt. en haveslange med spredt stråle eller en spand vand, hvor vandet sjattes på.

Hvordan du gør, se næste side.



Elektriske apparater, som TV, brødrister og varmeovne

Afbryd strømmen og træk stikproppen ud - først derefter må du slukke med vand.

Fedt, spiseolie eller stearin

Luk for varmen og kvæl ilden med et låg. Lad gryden eller panden køle af.

Ved slukning af brande i fedt, spiseolie eller stearin må vand ALDRIG anvendes!!



FØRSTEHJÆLP VED BRAND

Brand i tøj

Hvis det brænder i dit eget tøj

Brug vand til slukning - køl med vand indtil ambulancen kommer. I mangel af vand ruller du dig rundt på jorden/gulvet, til ilden er kvalt. Forsøg derefter at få vand til afkøling.

Hvis det brænder i en andens tøj

Få personen ned at ligge, så flammer og røg kommer væk fra hovedet.

Brug vand til slukning.

I mangel af vand kvæles ilden med et brandtæppe, en jakke eller lignende, der omgående fjernes efter slukning - køl om muligt med vand indtil ambulancen kommer.

Sluk altid fra hovedet og nedefter.

Røgforgiftning/kulilteforgiftning

En røgforgiftet person bringes til det fri.

Tilkald ambulance.



HVIS DU HAR HAFT BRAND

er der en række konkrete problemer og spørgsmål, der trænger sig på.

De første informationer og gode råd får du på brandstedet. Her vil politiet, Brandvæsenet og Den Sociale Døgnvagt være tilstede og parate til at hjælpe. De vil umiddelbart efter en brand samle beboerne fra en brandskadede ejendom til et informationsmøde om en række praktiske spørgsmål. Det anbefales meget at gå til dette møde. På mødet kan du trykt henvende dig og spørge om alt. Myndighederne vil hjælpe og rådgive dig bedst muligt. Repræsentanter fra et skadeservicefirma og forsikringsselskaberne vil ligeledes ofte være til stede på brandstedet.



Hvad sker der i timerne efter branden?

Efterslukning og følgeskadebekæmpelse

Brandvæsenet foretager efterslukning og følgeskadebekæmpelse i tiden umiddelbart efter branden. Bekæmpelse af følgeskader sker ofte i samarbejde med et skadeservicefirma, som også forestår oprydningen på brandstedet. Politiet foretager afspærring, så sluknings- og redningsarbejdet sikres de bedst mulige vilkår. Hvis der er behov for evakuering af beboere, iværksættes evakueringen af politiet.

Politiet passer på lejligheden

Det er også politiets opgave at bevogte brandstedet og sikre ejendelene for beboere, der er evakueret. I praksis sker dette oftest ved, at hoveddøren låses med en hængelås, som politiet opbevarer nøglen til. Et skadeservicefirma sørger for, at ingen uvedkommende kommer ind i lejlighederne. Hvis der ikke er et skadeservicefirma på stedet, klarer politiet eller et vagtselskab bevogtningen. Politiet sørger også for at skrive ned, hvem der er evakueret og eventuelt kommet til skade. Politiet ved, hvor eventuelle tilskadekomne er indbragt.

Vær ikke alene!

Søg selskab de næste døgn og regn med en psykisk reaktion. Bliver du dårlig i timerne efter branden, så kontakt egen læge eller tag omgående på skadestuen. Du kan også kontakte en repræsentant for politiet, Brandvæsenet eller Den Sociale Døgnvagt, hvis de er i nærheden. Herefter vil der blive sørget for den fornødne hjælp.



Børn som er alene

Politiet tager sig i første omgang af børn, som er alene. Så hurtigt som muligt vil Den Sociale Døgnvagt overtage ansvaret og sørge for, at de får de fornødenheder, de har brug for, indtil forældre eller pårørende kan tage over.

Hunden og katten

Hvis du ikke kan have din hund, kat eller andet husdyr med dig, hjælper politiet med anbringelsen. Hunde og katte indbringes til Dyreinternatet, Islevdalsvej 85, Rødovre. Har du i skyndingen glemt et dyr i lejligheden, så henvend dig til Brandvæsenet eller politiet.



Hvad sker der i dagene efter branden?

Gas og strøm

Hvis gas og strøm skal afbrydes, aftaler Brandvæsenet dette med DONG Energy, der også beslutter, hvornår der igen kan etableres strøm og gas efter en afbrydelse. Hvis der er skader på hovedforsyningen, forsøger DONG Energy at etablere nødforsyning. Hvis der er skader på installationerne i den enkelte bolig, skal skaderne udbedres af en elektriker eller en blikkenslager.

Hvornår kan man komme tilbage?

Hvornår beboerne kan vende tilbage til deres lejligheder og bo, er politiets afgørelse. Det vil først ske efter, at politiet har afsluttet sine undersøgelser og frigivet brandstedet, men beboerne får så vidt muligt besked herom i god tid forinden. Skal man blot hente ting i lejligheden, kontakter man politiet. Pårørende, der ønsker adgang, skal ligeledes have tilladelse af politiet. Embedslægen i København kan bestemme, at beboerne skal forlade en ejendom. Når det sker, er det af hensyn til beboernes sundhed.

Penge og smykker

Hvis du ikke nåede at få penge og smykker med ud af lejligheden i første omgang, så kontakt politiet.



Hvor skal vi bo og hvem betaler?

Det vil være rarest for dig selv, hvis du har mulighed for at være hos familie, venner eller bekendte. Har du ikke det, hjælper Den Sociale Døgnvagt eller dit forsikringselskab dig med at finde et overnatningssted. Hvis du ikke er forsikret, og derfor ikke får dækket udgifterne til midlertidigt ophold på hotel eller lignende, skaffer døgnvagten midlertidigt et sted at bo.

Ved brande, hvor det ikke i løbet af kort tid står klart, at de fleste kan flytte tilbage igen, vil beboerne midlertidigt blive indkvarteret på en skole eller lignende. Politiet sørger for transporten dertil, og Den Sociale Døgnvagt sørger for aftale om indkvartering.

Kan man lade være med at betale husleje for en lejlighed, der er brændt?

Hvis lejligheden er brændt, skal man i første omgang stadig indbetale den sædvanlige husleje og snarest muligt søge juridisk bistand i fx Lejernes LO.

Forsikringselskabet hjælper!

Ejendommens forsikringselskab vil ved større brande have en repræsentant på stedet. Du kan trygt henvende dig med spørgsmål om genhusning, erstatning, øjeblikkelige personlige behov og andre praktiske forhold. Du kan også aftale et møde senere. Er forsikringselskabet ikke til stede, kan redningspersonalet eller skadeservicefirmaet måske være behjælpelig med telefonnumre. Du skal i øvrigt så hurtigt som muligt kontakte det forsikringselskab, hvor du har din indboforsikring. Denne forsikring betaler også for din genhusning.

Hvis man ikke er forsikret?

Såfremt du bor til leje og ikke har en indboforsikring, skal du kontakte Socialforvaltningen (Den Sociale Døgnvagt), der vil rådgive dig.

Sygehusophold og sygemelding

Er du indlagt på hospital eller sygemeldt efter en brand, er det en god ide at kontakte din arbejdsplads, Socialforvaltningen og eventuelt din fagforening. Her vil du kunne få svar på spørgsmål om fx tabt arbejdsfortjeneste, sygedagpenge etc.

Den Sociale Døgnvagt kan kontaktes på telefon: 33 17 33 33 og Socialforvaltningen på telefon: 33 17 33 17.



LIDT AF HVERT

Barnevogne m.v. i trappeopgange

Barnevogne m.v. må ikke henstilles i trappeopgange¹. Se også "Undgå påsatte brande", side 16.

Henstilling af knallerter og motorcykler i cykelkældre

Knallerter og motorcykler må gerne henstilles i godkendte cykelkældre/rum. Den samlede mængde benzin i tanke og eventuelle dunke må ikke overstige 25 l i hele kælderen (pulterum, cykelrum m.m.), medmindre der er truffet særlige foranstaltninger².

Der må gerne foretages reparationer, men for at hindre benzinlugt i overliggende lejligheder anbefaler Center for Miljø:

- at knallerter/motorcykler ikke startes i kælderen,
- at der ikke påfyldes eller aftappes benzin i kælderen samt
- at der kun foretages reparationer, hvor der alene er tale om almindelig vedligeholdelse.



F-gas (flaskegas)

I private hjem må der indendørs maksimalt opbevares 40 kg i flasker. Dog må der maksimalt opbevares 15 kg i flasker i kældre.

I det fri må der maksimalt opbevares 40 kg i flasker.

Kun, hvis der er truffet særlige foranstaltninger, må der opbevares større mængder³.



Brandfarlige væsker

I private hjem må der maksimalt opbevares 25 l benzin eller 125 l petroleum eller 1250 l dieselolie i godkendt emballage. Kun, hvis der er særlige rum indrettet hertil, kan der opbevares større mængder².



Hvor står det?



¹ Bygningsreglementet (BR-95), kapitel 6.2

² Justitsministeriets bekendtgørelse om brandfarlige væsker, § 15

³ Justitsministeriets bekendtgørelse om F-Gas (Flaskegas), § 16

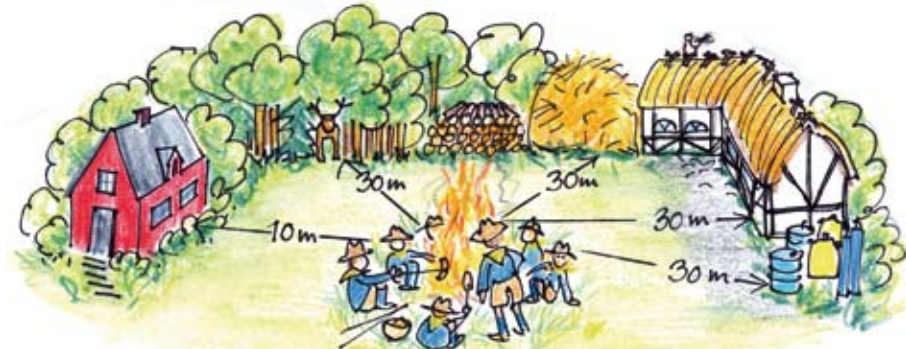
AFBRÆNDING AF BÅL

Mange mennesker ønsker at brænde bål i villahaver, andelsboligforeninger, ejerforeninger og lignende til fx Sankt Hans bål, snobrødsbagning, "fire walk" og lignende.

Du må ikke tænde bål, som det passer dig, da der såvel af brandhensyn som hensyn til miljøet, gælder nogle regler for afbrænding¹.

For at undgå brandspredning

- skal du overholde disse afstandskrav:



Mindre bål (max. størrelse der svarer til ca. to flyttekasser), fx et spejderbål

I vindens retning skal alle afstande fordobles!



Større bål, fx et Sankt Hans bål

I vindens retning skal alle afstande fordobles!

Herudover skal du være opmærksom på:

- Røg m.m. fra afbrændingen må ikke være til væsentlig ulempe for omgivelserne
- Vær sikker på, at al ild og alle gløder er slukket ved afbrændingens afslutning
- Brug den sunde fornuft.

Af hensyn til miljøet må der til bålet kun anvendes grene og lignende (rent træ). Bålet må ikke have til formål at bortskaffe affald. I tvivlstilfælde kontakt Center for Miljø på telefon: 33 66 58 00.

Du skal ikke have Brandvæsenets tilladelse til afbrænding af bål, men overholde reglerne¹.

GRILLNING

Almindelige griller, som bl.a. forhandles i super- og byggemarkeder, betragtes som et "flytteligt og midlertidigt ildsted" og derfor er der regler for hvor tæt de må anvendes på bygninger².

Grillning i haver, på terrasser i terræn og lignende

Hvis du vil benytte en grill tættere end 5 m fra en bygning, skal du overholde følgende:

- Grillen skal placeres på et underlag der ikke kan brænde og ikke for tæt på ting, der kan brænde.
- I griller til fast brændsel må kun anvendes trækul eller briketter
- Til optænding skal anvendes en elektrisk grilltænder, en grillstarter, papir, optændingsvæske/lampeolie (sprit eller benzin og lignende må aldrig bruges) eller optændingsblokke og lignende.
- OBS! Hvis der anvendes optændingsvæske/lampeolie skal grillen placeres mindst 2 m fra ting der kan brænde.
- Sørg for at have vand til slukning i nærheden
- Forlad ikke grillen før den er slukket.

Herudover bør du:

- Have tålmodighed ved optænding og eventuelt bruge et par ekstra optændingsblokke, hvis "grillen er svær at få gang i".
- I tilfælde af regnvejr tag aldrig grillen



- indendørs, da der under forbrændingen udvikles kulilte, der er giftig
- Vent med at tømme grillen til dagen efter eller gør akslen våd
- Brug den sunde fornuft
- Forhør dig hos dit boligselskab eller forening om der er regler for grillning.

VIGTIGT!

Hæld aldrig en brændbar væske på en grill, der har været ild i. Der er ofte en lille glød et sted i kullene, så hvis der hældes en brændbar væske på, kan der uden varsel opstå en eksplosion eller en eksplosionsagtig brand og give dig eller andre, der står ved siden af, alvorlige forbrændinger.



Hvor står det?

¹Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 900 af 7. december 1999 om "Brandværnsforanstaltninger ved afbrænding af halm, kvas, haveaffald og bål m.v. og Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald".

²Bekendtgørelse nr. 66 af 27. marts 1961 om brug af ild og lys m.v., § 16 samt Beredskabsstyrelsens skrivelse FOB j.nr.: 40-021/2006 af 12. juli 2006.

Grillning på altaner, tagterrasser og i carporte eller lignende m.m.

Udover det der står under grillning i haver m.m. skal du overholde dette:

- Altanen/tagterrassen eller carporten/vejrligsbeskyttelsen skal have mindst én åben langside
- Der må ikke anvendes optændingsvæske.

Du bør også tage hensyn til naboer med hensyn til røg og os fra grillen

Gasgriller

Udover det der står under grillning i haver og på altaner m.v. skal

- gasgriller placeres og anvendes efter producentens anvisning, og der skal anvendes gasflasker på højst 11 kg.

Vær opmærksom på, at vand aldrig må bruges til at slukke flammer i en gasgrill.

Hvis der skulle opstå stikflammer:

- Sluk for alle brændere, flammerne forsvinder hurtigt
- Flyt maden til et andet område på stegeristen
- Når flammerne er væk, tændes grillen igen.

Det er i øvrigt en god ide at sørge for at bundbakken og fedtopsamlere er rene, det forebygger stikflammer.

Større griller

Griller som er beregnet til en større brugerkreds, må ikke anvendes på altaner og tagterrasser eller i carporte m.m. og må ikke anvendes i det fri tættere end 5 m fra bygninger med tegltag eller lignende..

Flytbare bålsteder

Flytbare bålsteder med en størrelse på højst 50 cm x 50 cm, der anvendes som grill, dvs. med trækul eller briketter som brændsel, kan anvendes som beskrevet under grillning.



VIGTIGT!

Griller og flytbare bålsteder skal altid placeres mindst 15 m fra bygninger med letantændeligt tag, stakke og andre oplag af let antændelige stoffer, større oplag af træ, brændsel og lignende samt oplag af brandfarlige væsker, flaskegas og lignende..



Flytbare bålsteder med en størrelse på højst 50 cm x 50 cm, men hvor der anvendes egentligt brænde i en mængde der svarer til ca. to sodavandskasser, må kun anvendes i det fri:

- 5 m fra alle bygninger med tegltag eller lignende, og
- 15 m fra bygninger med letantændeligt tag og andre ting og genstande der let kan gå ild i samt oplag af brandfarlige væsker, flaskegas og lignende.

Flytbare bålsteder, der er større end ovennævnte, betragtes som et egentligt bål og reglerne under afbrænding af bål, se side 28, skal overholdes.

TERRASSEVARMERE

Terrassevarmere kan være med til at forlænge udendørs sæsonen, men der er nogle få ting du bør være opmærksom på:

- Den må kun anvendes udendørs
- Terrassevarmeren skal anbringes på et plant og stabilt underlag. Hvis terrassevarmeren vælter kan flydende gas strømme til brænderen med en kraftig opblusning til følge.
- Placér terrassevarmeren i passende afstand til ting der kan brænde, se brugsanvisningen. Hvis brugsanvisningen mangler, så hold en afstand på mindst 60 cm til brændbare ting.



BRUG AF UKRUDTSBRÆNDER



Sådan bør du gøre:

- Ukrudtet skal ikke brændes væk - kun "blancheres"
- Undgå brug af brænderen i tørkeperioder og i blæsevejr
- Blancher kun ukrudtet, når planterne og omgivelserne er fugtige
Vand eventuelt området
- Sørg for at have brandslukningsudstyr i nærheden. Det kan være en vandkande, en spand vand eller en haveslange
- Hold øje med flammen og forlad aldrig en tændt brænder
- Hold afstand til bunker af tørre blade, som antændes let
- Vær særlig opmærksom i nærheden af træhuse, trægarager, plankeværker, buske, biler m.v.
- Efterlad ikke gløder eller ulmende planterester. Vand eventuelt området
- Efterlad ikke en varm brænder i nærheden af brændbare ting.

OFFENTLIGE STEDER

Hvis du er i et diskotek, en biograf, et supermarked, et udstillingslokale m.m., og der er låste eller blokerede udgange, så underret personalet på stedet eller kontakt Brandvæsenet.

How far should you fire fireworks (safety distance):

Rockets



I vindens retning skal alle afstande fordobles!

Other fireworks (except rockets)



I vindens retning skal alle afstande fordobles!

FYRVÆRKERI

Så meget må du opbevare:

Det, du højst må opbevare i din bolig eller transportere i din bil, er 1,5 kg netto krudtvægt. Det svarer ca. til 5 kg bruttovægt. Netto krudtvægten står på fyrværkeriet med et tal, der er efterfulgt af betegnelsen NEM.

Vare nr. 1077A

Prod.år: 05

Eksporterkode: 6

Importer: 

Aalborg - Danmark

DS/EN 14035-27

NEM, vægt 55 g

SIK-nr: 0273210429



Hvornår må du købe og affyre fyrværkeri?

Du må købe det i perioden mellem 1. og 31. december og fyre det af mellem 1. december og 5. januar.

Du skal være mindst 18 år for at købe fyrværkeri og mindst 15 år for at købe "småfyrværkeri" (bordbomber, stjernekastere, isfontæner m.m.).

Sådan skal du forholde dig, når du skal affyre fyrværkeri:

- Se efter om fyrværkeriet er forsynet med Sikkerhedsstyrelsens godkendelsesnummer (SIK-nr., se tegningen ovenover)
- Udvis altid forsigtighed
- Vis hensyn! - mennesker og dyr kan blive skræmt af fyrværkeri
- Brug altid sikkerhedsbriller
- Læs fyrværkeriets brugsanvisning
- Brug aldrig fyrværkeri indendørs, bortset fra "småfyrværkeri".
- Anbring altid fyrværkeriet i solide "affyringsramper" (stativ, rør, spand med sand eller lignende - undgå at bruge flasker, de vælter let)
- Hold aldrig fyrværkeri i hånden
- Affyr altid raketter lodret - aldrig vandret
- Antænd luntten med strakt arm og gå hurtigt væk
- Pas på åbne vinduer
- Kast aldrig med fyrværkeri
- Brug altid en pose til fyrværkeriet og aldrig lommerne
- Gå aldrig tilbage til en fuser
- Prøv aldrig at antænde "gammelt" fyrværkeri som du finder.



BESKYT DIG SELV

og dine naboer mod brand

Anbring ikke brændbare ting på trappen

Trappen er en vigtig flugtvej. En brand her kan få alvorlige konsekvenser. Derfor skal trappen holdes fri for brændbare ting som barnevogne, aviser pap m.m.

Blokér ikke trappen

Trappen er din vej ud og brandmændenes vej ind, hvis det brænder. Sørg derfor altid for at trappen er ryddet. Ambulancepersonalet med bære skal også kunne komme frem.

Hold lofter, kældre og trapper lukkede og aflåste

Låste døre mindsker risiko for påsatte brande.

Begræns branden!

Brænder det i din lejlighed - gå ud og luk døren efter dig - undgå at låse den - så branden og den giftige røg ikke spreder sig så hurtigt til trappen.

Gå aldrig ud på en røgfylt trappe!

Brænder det hos din nabo og trappen er røgfylt - så bliv i din lejlighed!

Ring 1-1-2.

Brandvæsenet
hjælper dig ud.



KØBENHAVNS
BRANDVÆSEN
ALARM 1-1-2



----- Klip ud og hæng op - download den på vores hjemmeside eller kontakt os og få tilsendt et eksemplar -----





Checkliste til viceværter og ejendomsfunktionærer til kontrol af brandsikkerheden

Trapper (flugtveje)

- Er der aviser, inventar og lignende brandbart på trappen?
Fjern alt brændbart. Trappen er flugtvej i tilfælde af brand.
- Er der cykler, barnevogne og større genstande på reposerne?
Fjern dem! Flugtvejen må aldrig være spærret.

Kældre og lofter

- Er branddøre til kældre og lofter lukkede?
Branddøre skal være selvlukkende, forsynet med fx en dørpumpe.
- Er branddøre til kældre og lofter ulåste?
Branddøre bør forsynes med låse og holdes aflåst.
- Er branddøre blokeret i åben stilling?
Blokeringer (kiler, snore m.v.) fjernes, så dørene bliver selvlukkende. Sæt skilt på døren: "Branddør - holdes lukket".

Affaldsbeholdere og containere

- Er indkastningslåger til alle affaldsskakter lukkede?
Indkastningslåger skal holdes lukkede, aflåste og være lufttætte.
- Er affaldsrummet aflåst:
Døren til rummet bør være selvlukkende - forsynet med dørpumpe - og aflåst.
- Står affaldsbeholderen op ad bygning/vinduer?
Beholdere over 120 l bør placeres mindst 5 m fra vinduer og 2,5-5 m fra ubrudt ydervæg.
- Står affaldsbeholderen under halvtag, overdækning af træ, plast eller lignende?
Halvtag, overdækninger og skure bør udføres af ubrændbare materialer. Ellers bør affaldsbeholdere/containere stå i det fri.
- Er der belysning ved affaldsbeholderen?
Det er en god ide med præventiv belysning på containerpladsen, så lyset tænder ved bevægelse i området.
- Er der affald omkring containeren?
Fjern det og overvej eventuelt at opsætte en ekstra container.
- Står affaldsbeholder/container i tilkørselsvejen for Brandvæsenet?
Flyt den. Den - eller andet - må ikke stå i tilkørselsveje.
- Er der beplantning ved affaldspladsen?
Beplantningen bør fjernes.

fortsættes på næste side

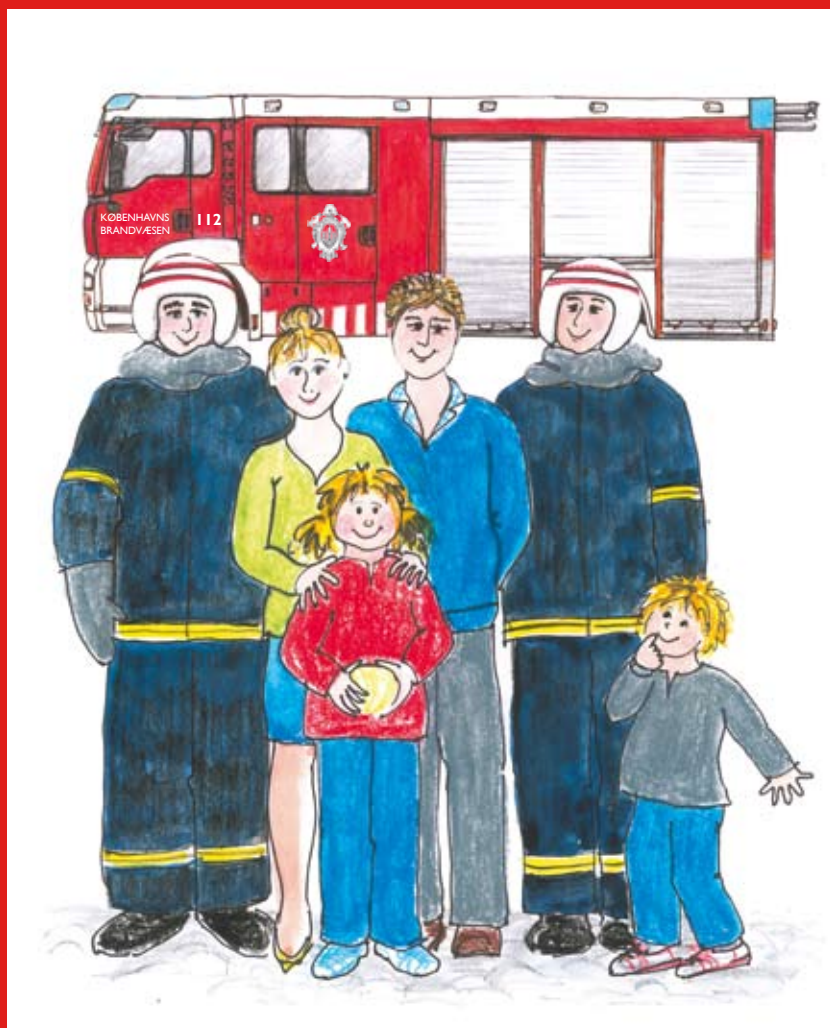
Stigrør og røglemme

Stigrør

- Er stigrøret markeret?
Stigrørets tilslutningssted skal være markeret med et skilt: "Stigrør"
- Er koblingerne synlige og frit tilgængelige?
Både koblingen ved tilslutningsstedet og koblingerne på trappen skal være synlige og umiddelbart til at komme til for brandmændene.
- Er der monteret dæksler på koblingerne?
Koblingerne skal være monteret med et dæksel, der er fastgjort med en kæde.
- Virker stigrørens afspærringsventiler (håndhjul)?
Håndhjulene til afspærringsventilerne skal være monterede og være lette at åbne og lukke.
- Er stigrørets "hul" frit?
Stigrøret må ikke være stoppede med diverse ting og sager.

Røglemme:

- Ser røglemmen ud til at fungere?
*Eventuelle kabler til udløsning af røglemmen må ikke være knækkede m.m.
NB visse røglemme kan være forsynet med en CO₂ patron, der "skyder" røglemmen i åben stand. Her kan det være vanskeligt at vurdere om røglemmen virker.*
- Er røglemmens udløsningssted markeret?
Stedet skal være markeret med et skilt: "Røglem"



KØBENHAVNS BRANDVÆSEN
FOREBYGGENDE AFDELING

H. C. Andersens Boulevard 23
1553 København V
Telefon: 33 66 29 45
E-mail: forbyg@okf.kk.dk
www.brand.kk.dk



En virksomhed i
KØBENHAVNS KOMMUNE

LaserTryk.dk